

**לשכת עורכי הדין
בחינות בדיני ישראל
בחינה בשפה העברית
ינואר 2009**

משך הבחינה: 3 שעות

**מוותר להשתמש בבחינה במילון עברי-לועזי, לועזי-עברי (כולל תרגומית, מילונית) בלבד.
אין להשתמש בכל חומר אחר.**

במבחן זה אין בחירה ויש לענות על כל השאלות. במבחן זה 3 חלקים: חלק א' (50%), חלק ב' (30%)
וחלק ג' (20%).

חלק א'-50%

נא לעיין בקטע הבא (הכולל קטעים נבחרים ומעובדים מתוך פסק הדין בת.פ. 3966/07) ונא לענות על
השאלות שתבאנה לאחוריו. אין להעתיק את התשובה מהקטע- יש להסביר את שנכתב בקטע:

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו שתי עבירות של פגיעה בפרטיות. בכתב האישום סופר, כי הנאשם בלש בשעות הערב אחר גרושתו, הסתובב סביב ביתה, התקשר לביתה מספר פעמים והתקרב לרכבה כדי לבדוק אם המנוע חם. בהמשך, בעודה בתחנת המשטרה כדי להגיש תלונה נגדו, התקשר אליה ומשסרבה למסור לו את פרטי מקום הימצאה, הגיע לביתה, בזמן ששהו בו ארבעת ילדיהם המשותפים, וצלצל בפעמון.

בית המשפט קבע:

הערך המוגן על ידי חוק הגנת הפרטיות הוא צנעת הפרט וזכותו של אדם לכבוד ולחרות. הזכות לפרטיות היא מהחשובות בזכויות האדם בישראל, והיא אחת החירויות המעצבות את אופיו של המשטר כדמוקרטי. על מנת להרשיע בעבירה על החוק, יש לבצע את הבדיקה הבאה:

תחילה יש לבדוק האם המעשה המיוחס לנאשם מהווה פגיעה בפרטיות כהגדרתו בסעיף. החוק קובע, כי פגיעה בפרטיות היא "בילוש או התחקות אחרי אדם, העלולים להטרידו, או הטרדה אחרת". המונחים "בילוש" ו"התחקות" נושאים בקרבם פעילות שאופיה חקירתי, הנעשית בדרך כלל תוך כדי פעילות בלתי גלויה. מהמונח "הטרדה אחרת" ניתן להבין, כי ניתן לכלול בו גם פעילות הפוגעת בפרטיות שהיא נעשית בגלוי. במקרה דנן, נוכח הודאתו של הנאשם כי עשה את אשר מתואר ומיוחס לו בכתב האישום, ניתן לקבוע כי הוא בלש או התחקה אחר המתלוננת.

בשלב השני יש לבדוק אם אותה פגיעה היא משמעותית. על בית המשפט לשאול עצמו האם יש מקום ל"היעלים עין" מהמעשה שביצע הנאשם בנסיבותיו המסוימות והאם בנסיבות אלו, עניין לו לציבור שהפתרון למעשי הנאשם יימצא בהליך פלילי?

במקרה דנן, לא נטען בכתב האישום שהנאשם התחקה אחר המתלוננת פעמים נוספות או כי נהג בדרך כלל להטריד אותה. כל שעשה היה ביקור בביתה בערב אחד לאחר שהתקשר אליה במטרה שעל פניה הייתה כשרה, היות שמדובר באב לילדים קטינים אשר דאג לשלומם וניתן היה להבין ללבו.

כאן המדובר הוא בתום לב סובייקטיבי. נראה כי הנאשם פעל באופן סביר ומידתי למלא אחר חובותיו כאב לילדיו, ולכן פעל בתום לב. כל שעשה היה להתקשר מספר פעמים לגרושתו והסתובב ליד ביתה בדריכות למשך מספר דקות כדי לעמוד על שלום ילדיו. לכן, הנאשם זוכה מאשמה.

נא לענות על השאלות הבאות בקיצור ובלי להעתיק את התשובה מהטקסט :

1. נא להגדיר מהי פגיעה בפרטיות?
2. איזה מעשים ייחס כתב האישום לנאשם?
3. מהם שני הנושאים שיש לבדוק כדי לקבוע שהיתה פגיעה בפרטיות?
4. מדוע הנאשם זוכה מאשמה?
5. מה דעתך על התוצאה שאליה הגיע בית המשפט?

חלק ב' - 30%

הסבר את המילים הבאות:

- א. פסק דין חלוט
- ב. מימי חופין
- ג. תאגיד
- ד. רשומות
- ה. בית משפט לעניינים מינהליים?

חלק ג' - 20%

נא להכין חוזה שכירות (שיכלול 10 סעיפים)

- א. ראובן (המשכיר), שמעון (השוכר).
- ב. הדירה המושכרת היא בת 3 חדרים ברחוב התומר 20 בירושלים.
- ג. משך השכירות שנה מיום 1.1.07 ועד יום 31.12.07.
- ד. התשלום הוא כל חודש מראש.
- ה. דמי השכירות החודשיים הם 1,200 ₪ לחודש.
- ו. יש אופציה להאריך את השכירות בשנה אחת אם תהיה הודעה מראש מצד השוכר לפחות 45 יום לפני תחילת השכירות.

ב ה צ ל ח ה

לשכת עורכי הדין בישראל
בחינות בדיני מדינת ישראל
דיני עונשין ודיון פלילי
מועד ינואר 2009

משך הבחינה: 3 שעות

יש לענות על כל השאלות.

שאלה מס' 1 (50 נקודות)

ענה בקצרה (עד 10 שורות לכל שאלה) על עשר שאלות המשנה הבאות:

- א. ראובן עבר עבירה על פי חוק מסוים. משפטו החל אך לא הסתיים. כמה ימים אחרי תחילת המשפט נחקק חוק חדש שביטל את העבירה. האם יש לביטול השפעה על משפטו?
- ב. מה ההבדל בין "עבירת פנים" ל"עבירת חוץ". נא להביא דוגמא.
- ג. נא להגדיר ולהביא דוגמא ל"אחריות קפידה".
- ד. אדם החל בביצוע עבירה אך בטרם שהשלים אותה הוא התחרט ונמנע מלמצעה. האם ייחשב הדבר לניסיון לבצע עבירה?
- ה. נא להגדיר ולהביא דוגמא ל"שידול לעבור עבירה".
- ו. באיזה תנאים אדם שעבר עבירה במצב של שכרות ייחשב כאחראי לביצוע העבירה, ובאיזה תנאים הוא לא יהיה אחראי לביצועה?
- ז. מהו "תסקיר" של שירות המבחן ומה חשיבותו. נא להביא דוגמא.
- ח. מה ההבדל בין מרכיב עונש שהוא "קנס" לבין מרכיב עונש שהוא "פיצויים". נא להביא דוגמא.
- ט. מהי "קובלנה" פלילית, בגין אילו עבירות ניתן להגיש אותה, באילו תנאים ניתן להגיש אותה כנגד עובד מדינה ובאיזה מצב יכול בית המשפט להפסיק את הדיון בה?
- י. מהי "רשומה מוסדית" ובאילו תנאים היא תהיה קבילה לאמיתות תוכנה?

שאלה מס' 2 (12.5 נקודות)

זכותו הבסיסית של נאשם הינה לייצוג נאות בהליך הפלילי. באילו מקרים ימונה סניגור לנאשם כתנאי לחוקיות ההליך? איזה משקל יתן בית-המשפט לעמדתו של הנאשם במקרים אלו?

שאלה מס' 3 (12.5 נקודות)

מהן הסמכויות הנלוות למעצר: מהן ההוראות השונות בדבר חיפוש בגוף החשוד לעומת חיפוש על פני גופו?

שאלה מס' 4 (12.5 נקודות)

מהו מאסר על-תנאי, באילו תנאים ניתן להפעילו ובאילו תנאים להאריכו?

שאלה מס' 5 (12.5 נקודות)

מי מוסמך להתלות הליכים פליליים ובאילו תנאים ייעשה הדבר?

ב ה צ ל ח ה !!!

לשכת עורכי הדין
בחינות בדיני מדינת ישראל
בחינה בדיני קניין
ינואר 2009

משך הבחינה: 3 שעות
ניתן להשתמש בספרי חוק בלבד.
נא לענות על כל 5 השאלות הבאות. על כל תשובה נמנה ומלאה יינתנו 20 נקודות.
אין להעתיק סעיפי חוק.
בתשובתך עליך להתייחס לעובדות שבכל שאלה ושאלה.

שאלה 1

נא לענות על השאלות הבאות (**מבלי להעתיק סעיפי חוק**):

ראובן מתגורר בדירה אשר בעבר היתה שייכת לאביו המנוח (יעקב). הדירה עדיין רשומה במשרד לרישום מקרקעין על שם יעקב. ראובן יצא לשליחות בצרפת בין התאריכים 1.1.08 עד 1.3.08. בעת היותו בצרפת פלש שמעון לדירת מגוריו של ראובן ביום 15.1.08 ונשאר להתגורר בדירה. בשובו של ראובן לדירת מגוריו בישראל הוא גילה, להפתעתו, את שמעון אשר סירב לאפשר לראובן להיכנס לדירת מגוריו וטען שהוא (שמעון) הבעלים של הדירה מפני שיעקב (אביו המנוח של ראובן), מכר לשמעון את הדירה בטרם שנפטר ושמעון שילם ליעקב את כל התשלומים הדרושים, אלא שיעקב לא העביר את רישום הבעלות על הדירה על שם שמעון.

ראובן בא אליך להתייעצות בנושאים הבאים:

- א. האם הוא יכול להשתמש בכוח כדי לפנות את שמעון?
- ב. לאיזה בית משפט עליו להגיש תביעת פינוי כנגד שמעון?
- ג. מה סיכויי הצלחתו בתביעה לאור העובדות שבשאלה?
- ד. מה סיכוייו של ראובן לפנות מהדירה באופן זמני את שמעון, ולחזור לדירה באופן זמני עד שיוחלט ע"י בית המשפט בקשר לתביעה שיגיש ראובן?

שאלה 2

א', ב', ג' ו-ד' הם שותפים בחנות לממכר מחשבים. כל אחד מהשותפים השקיע 25% ממחיר החנות והמחשבים והחנות רשומה על שם כל השותפים בחלקים שווים. השותפים אף ערכו ביניהם "הסכם שיתוף" ביום 1.1.00 שאותו רשמו במשרד לרישום מקרקעין. ההסכם קבע שהשותפים לא יהיו רשאים להעביר את חלקם למי שאינו שותף, ואף לא יהיו רשאים לבקש את פירוק השותפות עד 1.1.08.

נא לדון בנושאים הבאים והבא דוגמאות (אין להעתיק סעיפי חוק):

א. בעת היותם של א', ב' ו-ג' בארצות הברית לצורך קניית מחשבים חדשים, היתה שריפה בחנות שגרמה לנזק של \$100,000. ד' אשר נשאר יחידי בחנות נאלץ להוציא מכיסו הוצאות של 10,000 \$ לקניית 4 מחשבים אחרים במקום אלו שניזוקו בשריפה ועוד 1,000 \$ לניקיון החנות. מה זכויותיו של ד' כלפי שאר השותפים בקשר להוצאות על הניקיון ובקשר להוצאות לרכישת המחשבים שהוציא?

ב. ביום 1.1.06, אי מבקש למכור את חלקו (בחנות ובמחשבים) ל-ה'. שאר השותפים מתנגדים וטוענים שעליו להמתין עד 1.1.08. מה ניתן ליעוץ לו?

ג. ביום 1.1.06, כשראה אי ששאר השותפים מתנגדים לכך שימכור את חלקו ל-ה', הוא בקש לפרק את השותפות. אך שאר השותפים שוב התנגדו לכך וטענו שיש להמתין עד 1.1.08. מה ניתן ליעוץ לו?

שאלה 3

נא לדון בקצרה בנושאים הבאים. יש להביא דוגמא לגבי כל נושא (אין להעתיק סעיפי חוק):

- א. מהם הדרכים לפירוק שיתוף במקרקעין (נא להביא דוגמא לכל דרך).
- ב. מהי זיקת הנאה ל"טובת קרקע" ובמה היא שונה מזיקת הנאה ל"טובת אדם פלוני"? (נא להביא דוגמא).
- ג. מה התוצאות המשפטיות הנובעות מהערת אזהרה?
- ד. מהו "רישיון כפיה"?
- ה. מהי "זכות מוסרית"?

שאלה 4

ראובן היה בעל משק חקלאי. ביום 1.1.02 הוא נפטר והוריש את המשק החקלאי לבניו שמעון ולוי בחלקים שווים. ראובן לא הותיר צוואה במותו. ביום 1.6.02 קיבלו בניו של ראובן צו ירושה. נא לדון במצבים הבאים:

- א. ביום 1.1.03 שמעון רוצה למכור את חלקו במשק החקלאי ליהודה. האם לוי יכול להתנגד לכך?
- ב. ביום 1.8.04 שמעון רוצה למכור את חלקו במשק החקלאי למנשה. האם לוי יכול להתנגד לכך? (באשר לשאלה זו, נא לדון בשני מצבים אפשריים).

שאלה 5

הינד מתבקש לייעץ בנושאים הבאים **(יש לציין על מה הסתמכת אך אין להעתיק סעיפי חוק)**:

- א. בבניין הרשום כבית משותף ישנה גינה. האם ראובן המתגורר בקומה הראשונה רשאי לבנות בגינה חדר עבודה?
- ב. ראובן מצא טבעת יקרה במסדרון בית המשפט. כיצד עליו לפעול באופן חוקי?
- ג. ראובן מסר לחברה העוסקת בתיקון מחשבים את המחשב שלו (שעלה לו \$2,000) לצורך תיקון, אך לא שילם את עלות התיקון בסך של 150 ₪. האם רשאית החברה לעכב את החזרת המחשב עד שראובן ישלם? מה ניתן לייעץ לראובן?
- ד. ראובן לקח הלוואה מבנק שאותה התחייב להחזיר בתשלומים חודשיים בתוך 10 שנים. הבנק הטיל משכנתא על ביתו של ראובן. שנה אחרי שלקח את הלוואה, ראובן מבקש למכור את ביתו ליצחק. האם הדבר אפשרי?

ב ה צ ל ח ה

לשטת עורכי הדין
בחינה בסדר הדין האזרחי ואתיקה מקצועית
ינואר 2009

משך הבחינה: 3 שעות
ניתן להשתמש בספרי חוק בלבד.

נא להשיב על כל השאלות .

אין להעתיק סעיפי חוק . מי שיעתיק סעיפי חוק מבלי להסבירם בלשונו ומבלי להביא דוגמאות כשהדבר נדרש בשאלה, לא יקבל נקודות על תשובתו.

שאלה מס' 1 - 20% (על כל תשובה נכונה ומלאה יינתנו 5 נקודות)

נא לענות על השאלות הבאות תוך הפנייה לסעיפי החוק או התקנות. מי שלא יאזכר בתשובתו את סעיפי החוק או התקנות, לא יקבל את מלוא הנקודות עבור תשובתו. אין להעתיק סעיפי חוק או תקנות. יש להסבירם.

- א. לראובן המתגורר בירושלים יש סכסוך עם שמעון המתגורר בתל-אביב בקשר לבעלות על דירה הנמצאת בבאר שבע. לאיזה בית משפט יוכל ראובן להגיש תביעתו ובאיזו עיר?
- ב. מה ההבדל בין "מחיקת תביעה" לבין "דחיית תביעה"? (נא להביא דוגמא).
- ג. מה גורל התביעה כשאחד מבעלי הדין (בין שהוא התובע ובין שהוא הנתבע) נפטר?
- ד. ראובן קיבל צו משופט לגלות את מסמכיו בקשר לתביעה שהוגשה כנגדו. אחד מהמסמכים הוא חסו. מה ניתן להציע לראובן לעשות כדי שלא ייחשב כמי שהפר את צו השופט?

שאלה מס' 2 - 20% (על כל תשובה נכונה ומלאה יינתנו 5 נקודות)

נא להגדיר את המושגים הבאים ולהביא דוגמא. אין להעתיק סעיפי חוק

- א. עיכוב ביצוע פסק דין
- ב. צו מניעה זמני
- ג. עיקול זמני
- ד. טען ביניים

שאלה מס' 3 - 20% (על כל תשובה נכונה ומלאה יינתנו 4 נקודות)

נא לענות על השאלות הבאות תוך הפנייה לסעיפי החוק והתקנות הרלוונטיים: מי שלא יאזכר בתשובתו את סעיפי החוק או התקנות, לא יקבל את מלוא הנקודות עבור תשובתו. אין להעתיק סעיפי חוק או תקנות. העתקת סעיפים ללא הסבר וללא תשובה לשאלה הנשאלת, לא יזכה בנקודות.

- א. האם מי שאינו עורך דין יכול לייצג אדם בפני רשם החברות?
- ב. האם עורך דין רשאי לבקש ממני שאינו עורך דין חוות דעת בנושא משפטי?
- ג. האם עורך דין שהוא דירקטור בחברה ציבורית, רשאי לייצג את החברה הציבורית שבה הוא דירקטור או לתת לחברה הזאת ייעוץ משפטי?
- ד. האם עורך דין רשאי לייצג את הקבלן ואת הקונה של דירה מהקבלן?
- ה. עורך דין ראובן שולט ב-4 שפות: עברית, צרפתית, רוסית ואמהרית. האם הוא רשאי לפרסם עובדה זו במדריך הטלפון?

שאלה מס' 4 - 20%

נא להכין כתב תביעה (שיכלול 10 סעיפים). יש לציין בכתב התביעה את בית המשפט שאליו תופנה התביעה (איזה בית משפט ובאיזו עיר), מי התובע ומי הנתבע, על פי העובדות הבאות:

- א. ראובן (ירושלים) השכיר לשמעון דירה בירושלים למשך שנה מיום 1.1.08.
- ב. לפי חוזה השכירות, שמעון היה אמור לשלם לראובן דמי שכירות חודשיים, על סך \$1,000, כל חודש.
- ג. אחרי התשלום השני, שמעון הפסיק לשלם דמי שכירות.
- ד. ראובן המתין לשמעון במשך חצי שנה כדי שישלם דמי שכירות, אך שמעון לא שילם. ראובן תובע את פיננויו של שמעון מהדירה וכן דמי שכירות עבור כל התקופה ששמעון לא שילם.

ב ה צ ל ה !

לשכת עורכי – הדין בישראל

בחינות בדיני מדינת ישראל

דיני חוקה ומינהל

ינואר 2009

משך הבחינה 3 שעות

ענו על 4 מתוך 5 השאלות הבאות:

יש להזכיר סעיפי חוק רלוונטים.

שאלה מס' 1

בבעלותכם אולם שמחות בתל אביב. עיריית תל אביב סירבה ליתן לכם רשיון עסק הנדרש להפעלת האולם, בטענה שהאולם גורם למטרדי רעש וכי נדרש שיפוצו כך שהרעש יופחת.

לאחר מספר ישיבות בעיריית תל אביב, הגעתם לתכנית מוסכמת עם מחלקת איכות הסביבה בעירייה, לפיה האולם ישופץ באופן שיפסיק את הרעש. לאחר שהשקעתם מליון ₪ בשיפוץ, מסרבת עיריית תל אביב לתת לכם רשיון עסק בטענה חדשה – שאת עבודות השיפוץ, שכללו את עיבוי הקירות הפנימיים של האולם, ערכתם ללא היתר בניה.

ברצונכם לעתור נגד החלטתה החדשה של העירייה.

לאיזו ערכאה תפנו?

מה תטענו?

מה תטען העירייה?

מה יפסוק בית המשפט?

שאלה מס' 2

אל משרדך נכנס זוג שמעוניין לשכור את שירותיך.

הגבר אזרח ישראלי, והאשה אינה אזרחית ישראל.

הזוג מתקשה להביא ילדים לעולם וביקש לקבל ממשרד הבריאות טיפולי פוריות, המגיעים חינם לאזרחים.

משרד הבריאות סרב, בטענה שהאשה אינה זכאית לטיפולים.

החלטת לקחת על עצמך את הטיפול ולפנות לערכאות.

מה תטעני?

מה יטען משרד הבריאות?

שאלה מס' 3

אתם שופטים בבית המשפט העליון. אתם נדרשים לדון בעתירה שהגישה אתמול התאחדות כתבי החוץ בישראל נגד אלוף פיקוד דרום, שר הבטחון ושר הפנים. בעתירה מבקשת ההתאחדות שבית המשפט יורה למשיבים לאפשר את כניסתם של אזרחים זרים, העובדים בישראל כעיתונאי חוץ, לרצועת עזה, ואת חזרתם לישראל. העותרת הודיעה כי העיתונאים המבקשים להיכנס מוכנים לקחת על עצמם התחייבות הפוטרת את המשיבים - המדינה ומוסדותיה - מאחריות לשלומם.

המשיבים מתנגדים למבוקש בעתירה.

העלו את טענות הצדדים על הכתב, וכתבו את החלטתכם.

שאלה מס' 4

אתם עורכיו ומפיציו של העיתון המקומי "אשקלונצ'יק". פניתם לעיריית אשקלון בבקשה לקבל מידע בדבר הפרסומים של עיריית אשקלון בשנת 2008, בעיתונות בארץ. הנתונים שחשיפתם התבקשה הינם – גודל הפרסום, נושא הפרסום, עלות הפרסום, הגורם בעירייה שהזמין את הפרסום והצעות מחיר לכל פרסום, במידה והיו.

העירייה סרבה להעביר את המידע המבוקש.

פניתם בעתירה מנהלית וביקשתם לקבל החומר.

מה תטענו בעתירה?

מה תטען העירייה?

שאלה מס' 5

הסבירו מהם שיקולים ענייניים ומהם שיקולים זרים. הביאו דוגמא לשיקול זר.

ב ה צ ל ח ה !

לשכת עורכי הדין בישראל

בחינה בדיני חייבים ועבודה

מועד: ינואר 2009

משך הבחינה: 3 שעות

נא לענות על 5 מתוך 5 השאלות שלפניך.

בכל תשובה יש להסתמך על סעיפי חוק, ולהסביר את הרלבנטיות שלהם לאירועים המתוארים בשאלה.

שאלה מס' 1

יעל ויורם, תושבי אשקלון, החליטו בחודש ינואר 2008 להתחתן בקיץ, ביום 27/7/08. בפברואר 2008 הם פנו למלון יוקרתי באשקלון, וסיכמו עם מנהל מחלקת האירועים במלון כי החתונה תתקיים במלון בתאריך הנ"ל. סוכם כי האירוע יעלה 100,000 ש"ח, ובמועד החתימה על ההסכם שילמו בני הזוג למנהל האירוע 15,000 ש"ח. במהלך חודש מאי 2008 הם בחרו את התפריט, אופן הצבת השולחנות, המפות המתאימות וכד', ובחודש יוני נשלחו הזמנות לכל המוזמנים. ב- 10 ביולי התקשר מנהל מחלקת האירועים של המלון לבני הזוג ואמר להם כי הוא מקווה שעד סוף החודש ניתן יהיה לקיים את החתונה למרות המצב הביטחוני, ואולם לאחר מכן התברר כי לא ניתן יהיה לקיים את האירוע בגלל הוראות פיקוד העורף.

א. דונו בזכויותיהם של רחל וחיים.

ב. האם תשתנה תשובתכם אם יתברר כי בחודש יוני 2008 פנה מנהל האירועים במלון לבני הזוג והציע להם לקיים את החתונה במלון אחר בחיפה?

שאלה מס' 2

חיים ואפרים החליטו לפתוח בית קפה בתל אביב. הן התכוונו לקרוא לבית הקפה "הקפה המהולל". הן הציבו שלט צבעוני בשם זה מעל בית הקפה, והחלו לפרסם את דבר פתיחתו בעיתונים. יום לפני פתיחת בית הקפה קיבל אפרים הזמנה לבית משפט, ובצידה בקשה למתן צו מניעה, אשר ימנע את פתיחת בית הקפה. הבקשה הוגשה על ידי "קפה הלל". למחרת היום נודע לחיים ולאפרים, כי יעקב, שהיה אמור להתחיל לעבוד במסעדה כמלצר עם פתיחתה, הוא שפנה לבעלים של "קפה הלל", והפנה את תשומת לבו לפתיחת בית הקפה.

ענו על השאלות הבאות:

1. באיזה בית משפט הוגשה התביעה?
2. על אילו סעיפי חוק היא מבוססת?
3. מה יטענו חיים ואפרים כדי למנוע את מתן הצו?
4. האם יש לחיים ולאפרים עילת תביעה נגד יעקב?

שאלה מס' 3

דניאל הינו הבעלים של חברת ההסעות "הנוסע בעי"מ". יעקב עובד בחברת ההסעות מזה שנתיים. ביום 1.1.2008 הסיע יעקב קבוצת ילדים לבית הספר במסגרת עבודתו. בעת שעצר ליד בית הספר כדי להוריד את הילדים, פגעה משאית באוטובוס. למרבה המזל לא נפגעו הילדים כלל, אך לאוטובוס נגרם נזק רב. יעקב התקשר לדניאל, והודיע לו על מה שקרה. דניאל כעס מאוד, ואמר ליעקב כי הדבר קרה משום שחנה במקום אסור. למחרת קיבל יעקב מכתב מדניאל, ובו נכתב כי

בהתאם לחוזה העבודה ביניהם ינוכה סכום ההשתתפות העצמית בסך של 4,000 ₪ משכרו של יעקב, ב- 4 תשלומים שווים. עוד נכתב במכתב, כי בשל קשיים כלכליים נאלץ דניאל למכור שני אוטובוסים, ומעתה צריך יעקב לעבוד עד לשעה 18:00 ולא עד לשעה 16:00 כפי שעבד עד עתה. יעקב פונה אליך לייעוץ. הוא מספר לך כי אמנם בעת שהתקבל לעבודה חתם על חוזה, אולם הוא אינו זוכר מה כתוב בו. כמו כן, מספר לך יעקב כי לפני כחודשיים נעדר מן העבודה במשך שבוע בגלל מחלה, דניאל ניכה משכרו בגין היעדרות זו.

שאלה מס' 4

אייל, העומד להתחתן בקרוב, ראה מודעה בעיתון על דירת 3 חדרים להשכיר. הוא התקשר למספר הטלפון שבמודעה. שולמית, בעלת הדירה, הסבירה לו בשיחת הטלפון כי מדובר בדירה בת 3 חדרים בגבעה הצרפתית, אשר תתפנה ביום 1/9/08, אך אי אפשר לראותה, כי הדיירות שגרות בה נמצאות בחו"ל. שולמית הסבירה כי מדובר בדירה בת 3 חדרים גדולים, יפה ומוארת. אייל שמח מאוד, והשניים חתמו על חוזה שכירות לשנה מ-1/9/08.

ביום 1/9/08 נכנסו אייל ואילנית, שזה עתה נישאו, לגור בדירה, והתברר כי מדובר בדירה ישנה ומוזנחת, בת 2 חדרים בלבד. החדר השלישי הוא מרפסת סגורה שאין בה חימום בחורף, והגג בה דולף. אייל טילפן לשולמית כועס מאוד, אך שולמית הרגיעה אותו, והבטיחה לו שתתקין חימום במרפסת הסגורה, ותתקן את הגג הדולף. עברו חודשיים והתיקונים לא נעשו. אייל החליט להביא בעל מלאכה שיתקן את הדליפה, והזמין מערכת חימום. את ההוצאות שהוציא, הפחית אייל משכר הדירה ששולם לשולמית. כמו כן, החל אייל לשלם שכר דירה בגובה של \$300 במקום \$450 כפי שסוכם.

שולמית פונה אליך ומבקשת לדעת האם היא יכולה להגיש תביעה נגד אייל ואילנית, ומהם סיכוייה להצליח בתביעתה. מה תהיה תשובתך.

שאלה מס' 5

יעקב עובד כנהג אוטובוס בחברת "אגד". יום אחד, כאשר נהג באוטובוס ברחובות ירושלים, ראה שהמראה הימנית של האוטובוס מעוקמת, וקשה לראות דרכה. במהלך אחת הנסיעות, עצר יעקב את האוטובוס, לקח סולם שהיה מותקן על האוטובוס, עלה עליו וניסה לתקן את המראה. כאשר ניסה להוציא את הברגים של המראה ממקומם, איבד את שיווי המשקל ונפל מהסולם. יעקב הובהל לבית החולים, שם אובחן שבר בקרסולו השמאלי.

- א. חווה/חווית דעתך נגד מי יכול יעקב להגיש תביעה, באילו עליות ובאילו בתי משפט.
- ב. בעקבות הפגיעה נותרה ליעקב צליעה קלה, הוא מבקש לדעת למי עליו לפנות לצורך קביעת אחוזי נכות.
- ג. לאחר חצי שנה נודע ליעקב כי חלק מהסולמות המותקנים על האוטובוסים אינם תקינים, והשבלים שבהם רופפים. האם יש בכך כדי לשנות את תשובתך לשאלה א'.

לשכת עורכי הדין
בחינה דיני מסחר א'
ינואר 2009

שאלה 1 (20 נקודות)

דני ודינה מחזיקים, במשותף, 40% ממניותיה של חברה פרטית פעילה שמטרתה היחידה - כפי שנרשם בתקנון - היא מתן שירותי דואר שליחים.

ביום 1.1.2009 נודע לדני ודינה כי ביום 1.6.2008 התכנס דירקטוריון החברה והחליט כי החברה תרחיב את פעילותה ותעסוק גם בצילום והעתקת מסמכים. לצורך פעילות זו שכרה מבנה, רכשה מכונות צילום בכסף רב ושכרה מספר עובדים.

דני ודינה אינם מרוצים מן השינוי ומיהרו לפנות למנכ"ל החברה ודרשו כי החברה תפסיק את פעילותה החדשה. כן ביקשו מן המנכ"ל כי יפעל לכינוסה של אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות ובה ידונו בעלי המניות בפעילותה החדשה של החברה.

המנכ"ל הודיע להם כי החלטה הינה חוקית שכן נתקבלה על ידי דירקטוריון החברה; כי הוא אינו מוסמך לבקש כינוס אסיפה כללית כבקשתם, שכן הם אינם דירקטורים בחברה; וכי יוכלו לשאת דברים באסיפה הכללית הבאה של החברה אשר תתכנס ביום 1.3.2009 - שנתיים לאחר כינוסה של האסיפה הכללית האחרונה.

דני ודינה מבקשות לדעת האם יש ממש בתשובתו של המנכ"ל. אנא ייעצו להן.

שאלה 2 (10 נקודות)

דוד ויהונתן הם בעלי מניות בחברת כוח אדם פרטית פעילה שמטרתה היחידה - כפי שנרשם בתקנון - היא מציאת מקומות עבודה לעורכי דין.

ביום 1.1.2009 גילו דוד ויהונתן כי אבי, מנכ"ל החברה ושניים מן הדירקטורים פועלים להקמת חברה חדשה שתעסוק במציאת מקומות עבודה למתמחים בעריכת דין.

כן נודע כי מאגר לקוחותיה של החברה החדשה הוא משרדי עורכי הדין אשר פנו לחברה המקורית.

דוד ויהונתן פנו לאבי ולדירקטורים ודרשו כי יחדלו מהקמת החברה החדשה.

תשובתם של אבי המנכ"ל והדירקטורים היתה כי אין כל פסול בפעולתם. לטענתם הם אינם מתחרים בחברה המקורית שכן הם עוסקים במציאת מקומות עבודה למתמחים, ואילו החברה המקורית עוסקת בעורכי דין שהוסמכו.

א) האם אבי והדירקטורים אכן נוהגים כדין?

ב) מהו הדין במצב בו מתחרים נושאי המשרה בחברה המקורית?

שאלה 3 (10 נקודות)

מהו תשקיף? מהם הפרטים שיש לכלול התשקיף?

שאלה 4 (30 נקודות)

אולג ויוליה, שני חברים טובים, הקימו בשותפות חנות בגדים. השניים חיפשו שם קליט ולבסוף החליטו לקרוא לחנות: "בנק הבגדים בע"מ".

א) אולג ויוליה שלחו לרשם השותפויות הודעה ובה מפורטים כל הפרטים שבסעיף 7 לפקודת השותפויות. **ההודעה מולאה כראוי**, אך הרשם סירב לרשום את השותפות. האם רשאי היה הרשם לסרב לבקשתם?

ב) חברת "קסטרו" - חברת ביגוד ידועה בישראל - הגיעה להסכמה עם אולג ולפיה החנות תמכור בגדים מתוצרתה. יוליה שלא ידעה על ההסכם, שלחה ל"קסטרו" מכתב ובו טענה כי ההסכם אינו מחייב את השותפות שכן לא היה על דעת כל השותפים. האם יש ממש בטענותיה של יוליה?

ג) החנות נקלעה לקשיים, והשותפים החליטו להכניס שותפים חדשים. לאחר משא-ומתן הוחלט כי 10 חברות אופנה מובילות יכניסו לשותפות סכום של 100,000 ₪ כל אחת ויהפכו לשותפות מוגבלות בשותפות. האם דרך זו תקינה מבחינה חוקית? נמקו תשובתכם.

שאלה 5 (10 נקודות)

ביום 1.1.2009 קיבל רשם העמותות את המכתב הבא:

כבוד הרשם שלום,
אנו, זיאד ונידאל, שני תלמידי תיכון, מבקשים כי תרשום עמותה שייסדנו.
שם העמותה יהיה "מזון לתיכון", ומטרתה הן ממכר כריכים (סנדביצ'ים) לתלמידי בתי ספר תיכוניים בזמן ההפסקות.
מצ"ב טופס בקשה, בהתאם לחוק, ובו מפורטים כתובת העמותה, שמות המייסדים ופרטיהם, וצורפו לה תצהירים חתומים כדין.

הרשם סירב לרשום את העמותה. מדוע?

שאלה 6 (10 נקודות)

עו"ד משה קיבל לידיו בנאמנות בסכום של 100,000 ₪ השייך לאחד מלקוחותיו השוהה בחו"ל. עו"ד משה אשר יודע כי מוטל עליו לשמור על ערך כספו של הלקוח הפקיד את הכסף בחשבון הפרטי ואף השקיע אותו יחד עם כספו האישי בהשקעה שעלתה יפה והניבה תשואה של 50% בפרק זמן קצר. לאחר כחודשיים שב הלקוח לישראל והגיע למשרדו של עו"ד משה אשר העניק לו המחאה בסכום של 105,000 ₪ המהווה את סכום הקרן (100,000 ₪) בתוספת הצמדה וריבית הקבועים בחוק.

האם נהג עו"ד משה כדין?

שאלה 7 (10 נקודות)

אנא הגדירו ופרשו בקצרה **שניים** מתוך חמשת המושגים הבאים:

- א) שותפות חייבת ברישום
- ב) מנהל כללי של חברה
- ג) אסיפה מיוחדת
- ד) כתב הקדש
- ה) ברית פיקוח

בהצלחה!!

לשכת עורכי הדין בישראל
בחינות בדיני מדינת ישראל
דיני מסחר ב' + מסים
מועד ינואר 2009

משך הבחינה: 3 שעות.

לתשומת לב הנבחנים: יש להשיב על כל השאלות. לכל שאלה ניקוד זהה. יש להתחיל כל שאלה בדף נפרד.

חלק א'

1. עוזי הזמין בטלפון פיצה ושתייה קלה בסכום כולל של 70 ש"ח, ושילם בכרטיס אשראי בטלפון. כאשר עוזי קיבל את הריכוז החודשי של חיובי כרטיס האשראי לביתו, הוא גילה כי במקום 70 ש"ח, הוא חיוב בסכום של 230 ש"ח. נשאלת על ידי עוזי מה עליו לעשות על מנת שיחויב בסכום של 70 ש"ח בלבד, ולקבל את החיוב העודף בחזרה?
2. דניאל הוכרז לפני מספר שנים כ"פושט רגל". לאחרונה שוחח עם חבריו ושמע לראשונה על המונח "הפטר". דניאל פונה אליך בשאלה מהו "הפטר", ומהם התנאים לקבלתו, והאם קבלת "הפטר", פוטרת אותו מתשלום כל חובותיו?
3. מרים ערכה ביטוח לדירה שלה, לאחר שבדקה כי הוא כולל גם נזק מאש. לפני כשבוע, פרצה אש בארון החשמל של השכן בדירה ממול לדירה של מרים, והאש התפשטה לתוך הדירה שלה. מאחר ותחנת מכבי אש מצויה בסמוך לביתה, הם הגיעו במהירות, וכיבוי האש ארך דקות בודדות. כאשר נכנסה מרים לדירה היא גילתה כי הנזק מהאש היה קטן מאד, ורוב הנזק אשר נגרם לריהוט, למוצרי החשמל ולמחשבים, נגרם כתוצאה מהשימוש אשר עשו הכבאים במים. נשאלת על ידי מרים האם תהיה זכאית לתשלום מחברת הביטוח, בגין הנזקים אשר נגרמו על ידי השימוש במים על ידי הכבאים?

חלק ב'

1. דנה העובדת כספרנית באוניברסיטה, זכתה בתוכנית הריאליטי בטלביזיה בשם "לחיות יחד" בסכום של מיליון ש"ח. במסגרת התוכנית אשר ארכה כשלושה חודשים, הוכנסו כל המשתתפים לבית מבודד לחי" שגרה ללא כל אפשרות לצאת מהבית או ליצור קשר עם הנמצאים מחוץ לבית, ומדי שבוע הודח אחד המשתתפים והוצא מהבית. חברה של דנה, אשר אינם משפטנים אמרו לה כי אינה חייבת בתשלום מס הכנסה מאחר ולא מדובר בהגרלה או הימור או לחילופין בעבודה. נשאלת על ידי דנה האם יש בסיס לטענות כי אינה חייבת במס?
2. לדויד שלוש דירות אותן הוא משכיר לסטודנטים בעיר באר שבע. לאחרונה, לאור המצב הביטחוני, הוא החליט לצמצם את הסיכונים, למכור את אחת הדירות ולקנות דירה אחרת במקומה בירושלים, באזור האוניברסיטה. התבקשת על ידי דויד לבדוק האם הוא פטור ממס שבח מקרקעין בגין מכירת הדירה, ומהם התנאים הכלליים לקבלת פטור ממס שבח מקרקעין במכירת דירת מגורים?
3. לאור המשבר הכלכלי הצפוי להחריף בשנת 2009, החליטו מספר אנשים בעיר בו הינך מתגורר, לאסוף תרומות מאנשי העיר, ממפעלים ומבתי עסק, ולהקים בית תמחוי, בו תינתנה ארוחות צהריים בחינם לאנשים נזקקים. נשאלת מה ההבדל בין "עוסק" ל"מוסד ללא כוונת רווח" (מלכ"ר), לעניין חוק מס ערך מוסף, ומהו הסיווג הנכון עבור פרויקט זה?

בהצלחה !!!

לשכת עורכי הדין בישראל
בחיצות בדיני מדינת ישראל
דיני משפחה וירושה
ינואר 2009

משך הבחינה: שלוש (3) שעות.
יש לענות על חמש (5) שאלות מתוך שבע (7) השאלות.
כל תשובה מהווה 20% של הציון.

הערה: יש לענות תשובות קצרות וענייניות; עליך ללוות את תשובתך באיזכור סעיפי החוק הנוגעים לכל ענין שבתשובתך - אין צורך לצטט את הסעיף אלא די להזכיר את שם החוקים ומספרי הסעיפים המתאימים.

1. יצחק, נשוי לרבקה וממנה נולדה לו בתו אסנת. יצחק עזב את הבית ובלא גירושין מאשתו רבקה הוא חי חיי משפחה במשק בית משותף עם רחל. ליצחק ורחל נולד בן משותף ושמו יעקב. כעבור זמן יצחק נפטר ולא השאיר צוואה.

עליך להשיב על השאלות הבאות:

א. כיצד יחולק העזבון של יצחק הכולל 100,000 ₪ וכן מחצית דירת מגורים, שבה הוא גר ערב פטירתו עם רחל ובנו יעקב. דירת המגורים הנ"ל רשומה בבעלות משותפת של יצחק ורחל בחלקים שווים.

ב. למי מהצדדים (רבקה, אסנת, רחל ויעקב) נתונה זכות למזונות מן העזבון?

ג. האם לרחל ויעקב זכות להמשיך להתגורר בדירה המגורים שמתציתה בבעלות המנוח כאמור ובאילו תנאים?

2. אורית ודן, בעל ואישה, החליטו להיפרד. דן עזב את הבית. משגילה דן כי אורית בוגדת בו, פרץ לכיתה והיכה אותה.

א. האם קיימים גורמים נוספים פרט לאורה הרשאים להגיש בקשה למתן צו הגנה? באיזה מעמד (במעמד צד אחד או במעמד שני הצדדים)?

ב. למי נתונה הסמכות לדון בתובענה למתן צו הגנה?

ג. מהם התנאים למתן צו הגנה?

ד. מהו תקופת תוקפו של הצו? האם ניתן להאריכו מעת לעת?

3. א. באילו דרכים ניתן לערוך צוואה?

ב. במצב שבו המנוח ערך צוואה חלקית (על חלק מעזבונו) האם ניתן לבקש צו ירושה בנוסף לצו קיום צוואה?

ג. למי הסמכות ליתן צו ירושה או צו קיום צוואה? ולמי הסמכות לדון בסכסוכים בין הורשים לגבי חלוקת העזבון?

4. רותי, אישה יהודייה, נשואה למשה, יהודי, והם חיים בנפרד.

א. רותי מעוניינת לפתוח בהליך גירושין ולהגיש תביעת מזונות נגד בעלה. רותי פונה לעורך דין ומבקשת יעוץ – לאיזו ערכאה תפנה?

ב. משה בעלה, גם הוא מעוניין בהליך גירושין אך הוא אינו מעוניין לשלם מזונות. משה פונה לעורך דין אחר ליעוץ לאיזו ערכאה תפנה ומה הסעדים שיבקש?

עליך לכתוב בקצרה מהי העצה המשפטית שיתן עורך הדין שאליו תפנה רותי בשאלות הנ"ל ומהי העצה המשפטית של עורך הדין שאליו יפנה משה בשאלות הנ"ל.

5. א. על מי חל חוק יחסי ממון? מהו איזון משאבים ועל מי חל? מהו הסכם ממון? מי זכאי לערוך אותו?

ב. מתי ניתן לממש את הזכות לאיזון משאבים? אילו נכסים לא יכנסו תחת איזון המשאבים? האם ביהמ"ש יכול לשנות את שווי האיזון בין בני הזוג? עליך להסתמך בתשובתך גם על ההוראות הרלוונטיות מתוך חוק יחסי ממון בין בני זוג (תיקון מספר 4), התשס"ט - 2008.

6. יצחק יהודי בגיר ביקש לשאת את רבקה נערה יהודיה, כשמלאו לה חמש עשרה וחצי שנים. לבני הזוג נולד בן משותף ושמו יעקב.

עליך להשיב על השאלות הבאות:

- א. מהי הדרך האפשרית, אם בכלל, לנישואיהם כחוק?
- ב. האם יש תוקף משפטי לנישואיהם של יצחק ורבקה במקרה שנישאו כדין תורה שלא כחוק (בנישואין פרטיים שלא באמצעות מוסדות הרבנות המוסמכים), האם רבקה זקוקה לגירושין?
- ג. האם בני הזוג (יצחק ורבקה) הם עוברים על החוק במקרה של נישואין פרטיים כאמור?
- ד. האם רבקה בתור קטינה יכולה להגיש בעצמה תביעות נגד יצחק?
- ה. האם רבקה זכאית למזונות מיצחק?
- ו. האם יעקב זכאי למזונות מיצחק?

7. עליך להשיב ולהסביר את העניינים הבאים:

- א. חוקת הגיל הרך.
- ב. אפוטרופסות משותפת.
- ג. האם אב לילד מחוץ לנישואין הוא אפוטרופוס של הילד.
- ד. האם ההורים מוסמכים לייצג את ילדם הקטין ובאילו עניינים הם זקוקים לאישור מראש של בית המשפט ומיהו בית המשפט המוסמך?

בהצלחה!!!